

Efnisorð: "Siðfræði"

1 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Um eiða og meinsæri

Vm | Eida og Mein- | sære, Huad hrædeleg Synd | þad sie fyrer Gude ranga | Eida ad sueria. | O | Ei mun Drotten Orefstan vera lata, | þaī sīn misbrukar hī s Nafn. Exo. [xx.] | M D XC vj.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1596

Umfang: A-B. [31] bls. 8°

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Guðbrandur ThorlaksSon Heilsar þeim ed les.“ A1b-2a.

Viðprent: „Nockrar Malsgreiner Heilagra Lærefedra, saman teknar. Vm Rietta og Sanna Idran.“ B7a-8a.

Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í Konungsbókhlöðu í Kaupmannahöfn, titilblað lítið eitt skert (8. lína).

Efnisorð: Guðfræði ; Kristin siðfræði

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 51-52.

2 Svevus, Siegmund (1526-1596)

Speculum amicitiae það er vinaspegill

SPECVLVM AMICITIAE | Þad er | Wina speigell | I huørium ad sia ma, hu- | ad godur Vinskapur er, Huad | Dyrmaetur Fiesiodur hī er, Huør | nen hī skal byria, reyna og auka, | Og til æfeloka stadfastlega | hallda | Med mœrgū fœgrū Mals- | greinum, Historium og Epterdæm | um, af H Ritningu, og gamallra Læ | refedra Bokum, j þysku Mæle | samsettur af Sigismundo Sue- | vo, Predikara til Lauben | Og nu þeim Godhiørtudu christnu | til Vndervijsunar, Gagns og Goda | Prentadur a Holum. | ANNO | M. DC. XVIII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1618

Umfang: A-M7. [189] bls. 8°

Þýðandi: Sveinn Símonarson (1559-1664)

Viðprent: Sveinn Símonarson (1559-1664): „Erlegum og Velvijsum Heidurs Manne, Ara Magnussyne Konunglegrar Majestat: Syslumañ e j Isafiardar Syslu ...“ A2a-B2a. Formáli dagsettur „viiij Kalend. Maij.“ (v: 25. apríl) 1617.

Viðprent: „Til chrestelegs Lesara“ B2b. Kvæði.

Efnisorð: Guðfræði ; Kristin siðfræði

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði. 3.-5., 10.-12. og 16.-18. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 101.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/c463faeb-14fa-42d9-bd29-edb6909f698b>

3 Cato vel distica moralia Catonis

Catonis disticha

CATO. | VEL. | DISTICA MORALIA | Catonis. | Þad Er | Hugsvins mæl, eda Heilræde | Snuen j Liodalag og Vijsna, Ofrod | um Vngdome, og lijka þeim elld | re til Nytsemdar, sem Hygginde | hafa kiær, og godum Sid | um gegna vilia. | Af | Sijra Jone Biarnar syne. | DICTA SEPTEM SAPIENTVM | Grecię, Latine & Vernaculē. | Þad er | Spakmæle siø Gricklands | Spekinga. | SVLPICIVS DE CIVILITATE | Morum. | Vm Hegdan og Hæversku þeirra | sem sidsamer vilia vera.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, um 1624

Umfang: A-F3+. [86+] bls. 8°

Þýðandi: Jón Bjarnason (1560-1634)

Viðprent: *Þýðandi:* Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „DICTA SEPTEM SAPIENTVM

GRECIAE SELECTIORA, Latine et Vernacule“ D4a-E4b.

Viðprent: „IOHANNIS SVLPICII DE Civilitate morum“ E5a-F3a.

Viðprent: „ORATIO DOMINICA“ F3a-b.

Viðprent: „BENEDICTIO MENSÆ“ F3b.

Viðprent: „GRATIARVM ACTIO POST sumptum cibum.“ F3b-.

Efnisorð: Siðfræði

Bókfræði: Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 6 (1907), 10. • Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 15-17. • Halldór Hermannsson (1878-1958): The Hólar Cato. An Icelandic schoolbook of the seventeenth century, *Islandica* 39 (1958).

4

Kristinn hússfaðir

Christenn | Hwss-Fader, | Edur | Velmeint | Raad-legging | Til | Allra Gud-hræddra Huss- | fedra, hværinn þeir med þeirra Heim- | kynne daglega eiga ad þiona | Gude. | Utlagdt wr Dønsku aa Is- | lendsku. | - | Kaup-manna hœfn, 1741. | Prentad i Kongsins og Kaupen- | hafnar Haa-Skoola Prentverki, | af Johann Jørgen Høpfner.

Útgáfustaður og -ár: Kaupmannahöfn, 1741

Prentari: Høpfner, Johan Jørgen (1689-1759)

Umfang: 144 bls. 12°

Þýðandi: Björn Magnússon (1702-1766)

Viðprent: Björn Magnússon (1702-1766): „For-maali.“ 3.-10. bls. Dagsettur 20. janúar 1741.

Viðprent: „Stutt Inn-tak þess Salu hialpliga Truar-Bragdanna Sannleiks, i sinni riettu Rød, fyrir Ung-menni og Fæ-frooda.“ 128.-141. bls.

Viðprent: Jón Ólafsson ; Grunnavíkur-Jón (1705-1779): „Vel-æru-verdugum Profastinum, SERA BIRNE MAGNWSS SYNE, þa er hann ljet þenna Bækling prenta, eru þessi fæ Flytis Ord i Einfelldni til-mællt, af þeim sem hönnum Jafnan Oskar Sæmda.“ 242.-244. [rétt: 142.-144.] bls.

Athugasemd: Rit þetta þýddi Ant. Brunsen úr ensku á þýsku, en Hans Windekilde úr þýsku á dönsku.

Efnisorð: Guðfræði ; Kristin siðfræði

Bókfræði: Ehrencron-Müller, Holger (1868-1953): Forfatterlexikon omfattende Danmark, Norge og Island indtil 1814 9, Kaupmannahöfn 1932, 106.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/1880461f-eae5-42eb-93eb-89e120c0ce56>

5 Þorkell Hannesson (1717-1743)

Dissertationem philosophico-practicam

Q. D. B. V. | DISSERTATIONEM PHILOSOPHICO- | PRACTICAM | DE | ACQUIESCENTIA | IN VOLUNTATE DEI, | CONSENTIENTE | AMPLISSIMO SENATU ACADEMICO, | PRO STIPENDIO VICTUS REGIO. | PUBLICÆ DISQUISITIONI SUBMITTIT | TORCHILLUS JOHANNIS, Fil. | Defendente | PRÆSTANTISSIMO et DOCTISSIMO | PETRO DEBES, | PHILOSOPHIÆ & SS. THEOL. STUDIOS. | IN AUDITORIO COLLEGII REGII. | - | D. Junii Anno M. DCC. XLIII. | h. p. m. s. | Imp. | P. HORREBOW | - | HAFNIÆ, | Typis Christoph. Georg. Glasingii.

Útgáfustaður og -ár: Kaupmannahöfn, 1743

Prentari: Glasing, Christoph Georg (1706-1752)

Umfang: [8] bls. 4°

Efnisorð: Guðfræði ; Kristin siðfræði

6 Páll Vídalín Bjarnason (1728-1759)

Dissertatio moralis de voluptatibus

DISSERTATIO MORALIS | DE | VOLUPTATIBUS | SIVE | OBLECTAMENTIS | INNOCUIS ET LICITIS, | CUIUS PARTICULAM PRIMOREM | PRO STIPENDIO QVADRÆ REGIÆ | PUBLICO EXAMINI SUBMITTENT | PAULUS VIDALINUS | ET RESPONDENS | PRÆSTANTISSIMUS | FRIDERICUS KIERSGAARD, | PHIL. CANDIDAT. ET SS. THEOL. STUD. | IN AUDITORIO COLL. REGII | D. 3 FEBR. 1748. | - | HAVNIÆ, | TYPIS SACR. REGIÆ MAIESTATIS TOPOGRAPH. AULICI, | ERNESTI HENRICI BERLINGII.

Útgáfustaður og -ár: Kaupmannahöfn, 1748

Prentari: Berling, Ernst Henrich (1708-1750)

Umfang: 8 bls. 4°

Efnisorð: Siðfræði

- 7 Campe, Joachim Heinrich (1746–1818)

Stuttur siðalærdómur fyrir góðra manna börn

Stuttur | Sida-Lærdómur | fyrir | góðra Manna Börn, | af | J. H. Campe. | Utlagdur á Íslensku af | Gudlaugi Sveinssyni, | Prófasti í Nordur-parti Isafjardar-sýslu, | og Sóknar-presti til Vatnsfjardar. | Asamt | Vidbætir | um | Barna-Aga | af | Mag. Hasse. | Utlögðum af | Sigurdi Snorrasyni, | Examinato Juris. | – | Selst almennt innbundinn 28 skild. | – | Leirárgörðum við Leirá, 1799. | Prentadur á kostnad Íslands almennu | Uppfræðingar Stiptunar, | af Factóri og Bókprýckjara G. Schagfjord.

Útgáfustaður og -ár: Leirárgarðar, 1799

Forleggjari: Landsuppfræðingarfélagið

Prentari: Guðmundur Jónsson Skagfjörð (1758–1844)

Umfang: [6], 212 bls. 12° (½)

Útgáfa: 1

Útgefandi: Magnús Stephensen (1762–1833)

Þýðandi: Guðlaugur Sveinsson (1731–1807)

Viðprent: Magnús Stephensen (1762–1833): „Til Lesarans.“ [3.–6.] bls. Dagsett 10. ágúst 1799.

Viðprent: Hasse, Lauritz; *Þýðandi:* Sigurður Snorrason (1769–1813): „Lítill Vidbætir um Barna-Aga. Søgukorn af Klemensi og börnum hans.“ 157.–212. bls.

Athugasemd: Ný útgáfa, Hafnarfirði 2000.

Efnisorð: Siðfræði

Bókfræði: Fiske, Willard (1831–1904): Bibliographical notices 5 (1890), 73.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/78e2fcd9-012a-4d36-9905-3bc349d691b9>

- 8 Becker, Rudolf Zacharias (1752–1822)

Hjálpræði í neyð

Hjálpræði í Neyd I. B.

Útgáfustaður og -ár: Leirárgarðar, 1801

Umfang: 78, [2] bls. 8°

Þýðandi: Magnús Stephensen (1762–1833)

Athugasemd: Prentaðar höfðu verið 5 arkir af bókinni árið 1801 þegar verkið féll niður. Titilblað var ekki prentað, en nafn bókarinnar stendur neðan við meginmál á fyrstu síðu hverrar arkar.

Efnisorð: Siðfræði

Bókfræði: Minnisverð tíðindi 2 (1799–1806), 435. • Ólafur Pálmason (1934): Hjálpræði í neyð, Land og stund, Reykjavík 1984, 171–179.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/3aedc299-1d50-418a-8e11-ff14f3ad84ab>

- 9 Magnús Stephensen (1762–1833)

Ræður Hjálmars á Bjargi

Ræður Hjálmars á Bjargi fyrir Börnum sínum um Fremd, kosti og annmarka allra Stétta, og um þeirra almennustu Gjöld og Tekjur. Skrásettar og útgefnar af Dr. Juris Magnúsi Stephensen ... Videyar Klaustri, 1820. Prentadar af Faktóri og Bókprýckjara G. Schagfjord.

Útgáfustaður og -ár: Viðey, 1820

Prentari: Guðmundur Jónsson Skagfjörð (1758–1844)

Umfang: 148 bls. 8°

Athugasemd: Ný útgáfa kom í Reykjavík 1999 (Heimildasafn Sagnfræðistofnunar).

Efnisorð: Siðfræði

Bókfræði: Fiske, Willard (1831–1904): Bibliographical notices 1 (1886), 110.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/97a31b11-9a66-4974-975a-06e5a1ac3cbe>

- 10 Campe, Joachim Heinrich (1746–1818)

Stuttur siðalærdómur fyrir góðra manna börn

Stuttur Sida-Lærdómur fyrir góðra Manna Börn, af J. H. Campe. Utlagdur af Prófasti Gudlaugi sál. Sveinssyni. Asamt Vidbætir um Barna-Aga, af Mag. Hasse. Utlögðum af Sýslumanni Sigurdi sál. Snorrasyni. II. Utgáfa. Selst óinnbundinn 48 sz. Silfur-Mynt. Videyar Klaustri, 1838. Prentadur á Forlag Sekrt. O. M. Stephensens. af Bókprýckjara Helga Helgasyni.

Útgáfustaður og -ár: Viðey, 1838

Forleggjari: Ólafur Magnússon Stephensen (1791–1872)

Prentari: Helgi Helgason (1807-1862)

Umfang: 228 bls. 12°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðlaugur Sveinsson (1731-1807)

Viðprent: Magnús Stephensen (1762-1833): „Til Lesarans.“ 3.-6. bls. Dagsett 10. ágúst 1799.

Viðprent: Hasse, Lauritz; *Þýðandi:* Sigurður Snorrason (1769-1813): „Lítill Vidbætir um Barna-Aga. Søgukorn af Klemensi og børnum hans.“ 163.-220. bls.

Viðprent: Jón Þorláksson (1744-1819): „Qvædi af Inkla og Yaríkó, orkt af Síra Jóni sál: Þorlákssyni.“ 220.-228. bls.

Efnisorð: Siðfræði

Bókfræði: Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 4 (1889), 131.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/bdb9b63a-4aa5-4af9-8a96-7a0d2b3e4a6f>